
KENYA NATIONAL EXAMINATION COUNCIL
REVISION MOCK EXAMS 2016
TOP NATIONAL SCHOOLS

MARANDA HIGH SCHOOL
KISWAHILI
KARATASI YA 1
MWONGOZO WA KUSAHIHISHA

SCHOOLS NET KENYA
Osiligi House, Opposite KCB, Ground Floor
Off Magadi Road, Ongata Rongai | Tel: 0711 88 22 27
E-mail: infosnkenya@gmail.com | Website: www.schoolsnetkenya.com

MARANDA SCHOOL KCSE TRIAL AND PRACTICE EXAM 2016

102/1

Karatasi ya 1

Mwongozo wa kusahihisha

SWALI LA KWANZA – RIPOTI

SURA

- Anwani ionyeshwe
- Kamati – Wahusika
- Kiini cha kuteuliwa kwa kamati hiyo.

Mwili

- ✓ Utafiti wa kamati na yaliyokubalika kama madhara ya unywaji wa pombe mf.
  - i. Magonjwa – Ugonjwa wa ini, kisukari
  - ii. Watoto kukosa elimu, mavazi, chakula n.k
  - iii. Upungufu wa nguvu za kiume
  - iv. Kusambaratika kwa familia
- ✓ Mapendekezo ya kamati:
  - i. Kushtakiwa na kufungwa kwa wahusika.
  - ii. Kutozwa faini ya kiwango cha juu kwa wale wanaohusika.
  - iii. Kufutwa kazi kwa wale wanaohusika hasa watumishi wa serekali.
  - iv. Kuelimisha Wananchi kuhusu madhara ya pombe (kupitia mikutano na vyombo vya habari).
  - v. Kuzua nafasi za kazi kwa vijana.
  - vi. Kubuni mikakati ya kupunguza Umaskini katika jamii.
  - vii. Kuhimiza mafunzo ya kidini yanayopinga matumizi ya pombe.
- ✓ Hitimisho
  - Mtahiniwa aonyeshe kuwa yeye ni katibu wa kamati husika.
  -

Swali la pili

Hoja za unyanyasaji wa kijinsia

(a) Wanawake

- Kunyimwa nafasi za kuijendeleza kielimu.
- Ndoa za mapema na za lazima.
- Ajira ya watoto (vijakazi)
- Kuingizwa katika ukahaba/ufusika.
- Kubakwa/kunajisiwa.
- Ubaguzi katika kuajiriwa katika nyanja fulani mf. Uhandisi
- Kudhulumiwa kimapenzi kazini/shulen.
- Kunyimwa likizo awapo mja mzito.
- Kukeketwa au tohara ya lazima.
- Kunyimwa kura katika uchaguzi.
- Kupigwa na wanaume
- Kunyimwa haki ya kumiliki mali.

Wanaume

- Ajira ya watototo (utwana)
- Ushoga/ulawiti/usenge
- Kuingizwa katika makundi haramu kwa lazima k.m Mungiki
- Kuchapwa na wake zao.

- Kunyimwa haki zao za ndoa.

Swali la 3

Hii ni insha ya methali. Mtahiniwa asimulie kisa kinachorejelea maana ifuatayo.

- ✓ Kitu kilichoharibika au mtu aliyeharibika kitabia/kimaadili hawezi akarekebika kitabia akawa mzuri au kisa kithubitisho hali ya jambo baya zaidi ambalo hata lifanyiwe nini haliwezi kuwa zuri au sawa.

Swali la nne

- ✓ Lazima Mtahiniwa amalizie kwa maneno haya. Asipomaliza kwa maneno haya atakuwa amejifungia swali.
- ✓ Kisa kikubaliane na dondoo.